

Одеська обласна універсальна наукова
бібліотека ім. М. Грушевського
Відділ інформації з питань
культури, мистецтва та зв'язків з громадськістю

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ ОДЕЩИНИ

**інформаційний огляд за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами**

Випуск 5 (травень 2022 р.)

Загальні проблеми культури. Проблеми. Нагородження. Семінари

04 травня директорка Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М. Грушевського Юліана Сергіївна Амельченко взяла участь в засіданні Ради з питань бібліотечної діяльності при Міністерстві культури та інформаційної політики України. Друге засідання бібліотечної спільноти, представників органів влади, видавництва, громадських організацій було присвячене обговоренню доопрацьованих з урахуванням розроблених Національною бібліотекою України імені Ярослава Мудрого «Методичних рекомендацій з питань актуалізації бібліотечних фондів в умовах збройної агресії Російської Федерації». Чекаємо на затвердження обговореного документу для проведення конкретних дій в бібліотеках України, в т.ч. Одеської області!

24 травня методисти науково-методичного відділу Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М. Грушевського взяли участь в онлайн-зустрічі «Методична вервечка: година професійного спілкування», яку ініціювала НБУ імені Ярослава Мудрого. Під час двогодинного спілкування методистів публічних бібліотек України увага була зосереджена на обговоренні важливих питань роботи бібліотек в умовах воєнного стану.

26 травня близько 4-х годин в Одеській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Михайла Грушевського тривав обласний онлайн-семінар представників публічних бібліотек Одещини «Бібліотека і книга: читання під час війни». Бібліотеки під час війни не тільки активно займаються волонтерством (маскоплетіння, збір продуктів харчування та медикаментів для ЗСУ, випічкою та консервацією), а й виконують вкрай важливу місію – слугують майданчиками психологічної реабілітації, допомагають завдяки читанню кожному мешканцю громади полинути жахливі думки про війну,

подолати страхи та розпач, зануритись у світ фантазій і мрій (особливо дітям). Спілкування дало змогу дізнатись про кращі практики колег.

Бібліотечна справа

08 травня в бібліотеці ім. Лесі Українки м. Білгород-Дністровського відзначили День матері – міжнародне свято на честь мами, материнства, материнських зв'язків та впливу матерів у суспільстві. В Україні традиційно День матері вважається дуже значущим святом, адже роль матері і жінки в українському суспільстві є величезною. Ми поважаємо, любимо і цінуємо наших мам і бажаємо їм лише щастя і добра. А також мирного неба над головою, що особливо актуально зараз, коли в Україні точиться війна з російським загарбником. Саме такими сенсами були наповнені Листівки для матерів. Їх напередодні свята в бібліотеці діти із радістю та задоволенням готували як подарунки для матерів. Вітальні листівки вийшли чудовими!

10 травня презентація каталогу «Творчий ковчег Олега Дряміна» (Одеса, «Астропринт», 2021) відбулася в обласній універсальній науковій бібліотеці ім. М. Грушевського. Автор – член Національної Спілки письменників України, Національної Спілки журналістів України, Спілки мариністів Одеси, потомствений чорноморський козак, лауреат міжнародної літературно-мистецької премії імені Пантелеймона Куліша. До нового альбому увійшли репродукції картин, написаних з 2010 до 2021 року. Олег Дрямін пише дуже яскраво, соковито, зберігаючи традиції української барокової культури, але не впадаючи в архаїку. Його творчість цікава сучасному глядачеві! Звичайно, такі картини може писати тільки людина, яка образно кажучи, що народилася в сідлі. Паряць повітряні «Ангели на Пегасі», летять паралельно землі чубаті козаки в «Джигітівці», а ось сюжет про викрадення Європи вирішено дуже оригінально, тут справа не в подорожі верхи на біку. На презентації виступали майстри художнього слова Олена Куклова та Світлана Лукіна, піаніст Євген Лукашов та упорядник альбому Вероніка Коваль. А ознайомитись із змістом нової книги можна у читальному залі бібліотеки.

10 травня до Дня Європи в Україні в Подільській міській бібліотеці-філії відкрилась книжкова виставка – рекомендація «Літературний квиток до Європи», яка містить твори найяскравіших європейських письменників в українських перекладах. Сучасна література Європи, звичайно, має своїх фаворитів серед молоді, книги яких вони розмістили в розділі «На хвилях читачьких захоплень». Розділ «Літературний кругозір» запрошує познайомитись з багатогранним художнім світом літератури європейських авторів, які утверджують вічні цінності, зосереджують свою увагу передусім на людині, її особистому і громадському житті. Така література не може не зацікавити користувачів бібліотеки.

15 травня до Міжнародного дня сім'ї бібліотекарі відділу обслуговування Центральної міської бібліотеки ім. І. Рядченка м. Чорноморська підготували книжкову виставку «Читаємо усією сім'єю», рекомендовану для всіх родин – від малечі до дорослих, яка допомогла читачам у виборі книг для сімейного читання. Працівники відділу культури провели розважальний захід, який розпочався з танцювальних руханок з "Ведмедиком Чарлі", "Clap Snap", "Макарена dance". Діти з батьками приймали участь у веселих конкурсах. Сім'ї чорноморців були задоволені проведеним дозвіллям працівниками Палацу культури, бібліотеки та музею.

18 травня в Одеській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. М. Грушевського відбувся письменницько-бібліотечний марафон онлайн «Покликанець мови», присвячений презентації та обговоренню книги голови Одеської обласної організації НСЖУ Юрія Анатолійовича Работіна. Своїми враженнями про книгу поділився голова Співки письменників Буковини, журналіст, поет Джуран Василь Тодорович. Вірші зі збірки пронизливо прочитав автор. Організатори: наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та Одеська ОУНБ ім. М. Грушевського. Примірник книги вже у відділі краєзнавчої літератури!

24 травня до Міжнародного дня відеоігор в Одеській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. М. Грушевського відбувся незвичайний захід! Послухали та подивились фільм про історію розвитку відеоігор, яка бере свій початок у 1947 році, коли було написано першу ігрову комп'ютерну програму, й охоплює шість десятиліть. Фільм створений на основі книжки коміксів про відеоігри у яскравих та динамічних картинках «Історія відеоігор в коміксах». Завдяки чудовій роботі ілюстратора Джека МакГовена дізнались, як відеоігри стали окремим видом мистецтва та бізнесу, як вплинули на суспільство. Гостям зустрічі було представлено безліч комп'ютерних приставок та добірка найпопулярніших відеоігор. Кожний бажающий міг пограти, отримуючи допомогу знавців.

Кіномистецтво

В національний прокат вийшов фільм «Чому я живий» режисера-класика українського кінематографа Віллена Новака. Епічна сага створена Одеською кіностудією за підтримки Держкіно у листопаді 2021 року за мотивами реальних подій, що сталися в середині ХХ століття, напередодні та під час нацистської окупації. Події фільму відбуваються в Маріуполі. Окупація, доноси, колабораціонізм, мародерство, фашистський терор, розстріли євреїв — усе це довелося пережити героям і залишитися справжніми людьми. Стрічка отримала високу оцінку українського глядача. Мер Одеси Геннадій Труханов вручив режисеру Віллену Новаку муніципальну премію «Культурна столиця». Події фільму «Чому я живий» також торкнулися душі європейського глядача. Особливо фільм актуальний сьогодні, коли Маріуполь знов переживає окупацію. Стрічка отримала

премію в номінації «Найкраща драма» фестивалю Prague International Film Awards, який відбувся в Празі 21-22 квітня 2022 року.

Духовно-релігійне життя

16 травня ще один храм на Одещині перейшов із Української православної церкви (Московського патріархату) до Православної церкви України. Про це повідомив настоятель церкви у Візирці Одеської області отець Борис Нагорний та розмістив остаточний документ, що підтверджує перехід, підписаний предстоятелем ПЦУ митрополитом Київським та всієї України Єпіфанієм. Православна парафія візирської громади включена до лона Православної церкви України за загальним бажанням настоятеля храму, який раніше носив ім'я Олександра Невського, та всієї громади села Візирка. Священик церкви Борис Нагорний залишається пастирем своєї громади, а ось архіпастирську опіку здійснюватиме митрополит Переяславський та Вишневський Православної церкви України отець Олександр. «Приймаючи до уваги прохання настоятеля та громади визнати, що архіпастирську опіку над православною парафією (релігійною спільнотою) Православної церкви України в селі Візирка Одеського району Одеської області від імені предстоятеля здійснює високопреосвященний Олександр, митрополит Переяславський та Вишневський», – сказано у документі.

Клуби. Парки. Зоопарк

10 травня Одеський зоопарк відмовився від евакуації: це безпечніше для збереження життя та здоров'я тварин. Про це повідомив директор установи Ігор Беляков. «Фахівці зоопарків України після всебічного, ретельного, професійного вивчення проблеми дійшли єдиного консолідованого рішення з питання доцільності евакуації українських зоопарків до інших країн. Загальна думка – для збереження життя та здоров'я тварин безпечніше залишатися на місцях», – зазначив він. Керівник додав, що евакуація зоопарків несе у себе великі ризики для тварин. «Це крайній захід, корисний у виняткових, трагічних ситуаціях (приклад – «ФельдманЕкоПарк»). Позиція Європейської асоціації зоопарків та акваріумів подібна – перевага надається переміщенню тварин із небезпечних зон до зоопарків у менш небезпечних частинах України, а не до інших країн. «Одеський зоопарк сьогодні благополучний. Ми збережемо наших улюбленців тут! На жаль, в інтернеті знову виникли безвідповідальні заклики евакуювати одеський зоопарк. Їхні автори малюють апокаліптичні картинки для Одеси та викладають їх у мережу. У воєнний час це дуже безвідповідально, щоб не сказати гірше. Друзі, не слід слухати панікерів! Ми впораємося тут, ми разом зустрінемо нашу перемогу, зберігши зоопарк, зберігши тварин!» – заявив Ігор Біляков.

12 травня шпороносні черепахи Одеського зоопарку перебравися із зимового приміщення до літнього відкритого вольєру. Це найбільша з африканських наземних черепах і третя за величиною у світі, після слонової та гігантської черепах. Наразі всі охочі можуть подивитися на цих чудових тварин. Здійснюючи прогулянку весняним зоопарком, можна поспостерігати за життям інших вихованців звіринця та їх підростаючих малюків, а також побачити деревоподібні півонії, що недавно розпустилися, і випущених у ставок коропів Кої.

В Одеському зоопарку – японська весна. Тут розцвіли півонії, а до центрального ставка повернулися коропи Кої. Японських коропів Кої, що символізують духовну перемогу над собою, випустили до центрального ставка зоопарку. Це дуже вперта риба, що долає бурхливий перебіг водоспаду. Крім того, наголошують у мерії, днями на території звіринця розпустилися незвичайні деревоподібні півонії. У японській культурі цвітіння півоній вважається ознакою приходу весни. Одесити та гості міста мали змогу здійснити весняну прогулянку Одеським зоопарком, зробити фото на лоні природи, а також познайомитися з новими мешканцями звіринця – парюю білих левів, врятованих із зруйнованого Харківського екопарку. Як звучить одеський зоопарк у період війни? Півні традиційно співають ранкову серенаду, папуги закохано воркують, кози розповідають зоопаркові плітки, а перший гієноподібний собака самотньо нудьгує у вольєрі. Як розповів директор установи Ігор Біляков, зовсім недавно зоопарку зробили подарунок, і там оселився гієноподібний собака. Молодому самцю ще року немає. А ім'я йому виберуть одесити на день малюка у червні. Хазяйка з Київської області зрозуміла, що не зможе впоратися з диким звіром і вирішила віддати тварину туди, де про неї точно подбають. Крім того, Ігор Беляков розповів, як поживає врятована пара білих левів із Харкова. У тварин з'явився хороший апетит і гояться рани. Але нервову систему ще лікують медикаментозно, хоча хижаків вже не так гостро реагують на виття сирен. А ось жителі зоопарку Одеси зовсім не бояться. Нехай так і буде.

Одеський зоопарк відзначатиме 100-річчя свого створення у вересні 2022 року, підготовку до якого затьмарює війна. Незважаючи на труднощі воєнного часу, співробітники Одеського зоопарку продовжують його впорядковувати з твердою впевненістю, що восени відзначать його 100-річчя. На допомогу їм приходять волонтери. На знак вдячності добровільним помічникам минулої суботи в Одеському зоопарку відбувся День волонтера. За безкорисливу допомогу волонтерам були вручені пам'ятні подарунки. Для найменших відвідувачів була організована дитяча програма з аніматором. Також свято відвідали співробітники ювенальної превенції Одеського районного управління поліції № 1 з групою дітей. Подарунком для всіх стала поява друзів зоопарку – байкерів із мотоклубу One Spirit Brotherhood та Одеси. Діти мали змогу покататися на справжніх мотоциклах, а дорослі – зробити гарні фото. Працівники Одеського зоопарку щиро вдячні всім, хто

знайшов можливість прийти на допомогу, та впевнені, що відзначатимуть знаменну дату разом із друзями у мирній Одесі!

Літературне життя

8 травня Галині Могильницькій – чудовій поетесі, принциповій, незламній борчині за українську справу, а надто за незалежну Українську церкву – сповнилося б 85 років. Тепер можна з певністю сказати: саме завдяки її книжкам, де вона показала стражденний шлях Української церкви, де аргументовано розвінчала міфи Московського патріархату, врешті-решт стали можливими тектонічні зрушення в цій справі – отримання Томоса і формування сучасної, не залежної від РПЦ церкви. Звісно, не тільки завдяки її гостро публіцистичним книжкам. На щастя, не одна вона була трудівницею на цьому полі. Але її праця, надзвичайно ретельна, переконлива. Можна ще й ще розповідати і про зусилля пані Галини з відродження імен та увічнення пам'яті розстріляних нацистами під час Другої світової війни євреїв (про це – в поемі «Серафима»), і про її роботу з учителями, і про її унікальні підручники з української мови, і про її піклування про дітей-сиріт, і про видання сценаріїв для шкіл та збірок прекрасних дитячих віршів, і про її постійну активну участь у житті Української церкви, за що нагороджена орденами Святих Кирила і Мефодія та Святого Володимира.

19 травня у Всесвітньому клубі одеситів пройшла презентація книги «Війна», що збрала під одним переплетенням вірші, есе, оповідання 37 одеських авторів, які створювали свої твори в перші дні і тижні біди, що обрушилася на країну. Безумовно, у цієї збірки мала бути саме така назва. Одне слово. Найстрашніше слово у світі – війна. І, без сумніву, вихід такої книги є найправильнішою відповіддю на питання, яким може бути внесок творчої інтелігенції в майбутню Перемогу. Бо лише художнім словом можна висловити всю повноту ставлення людини до Життя та Смерті, до будинку, якого раптом постукала війна. А також відобразити всю гаму почуттів, які допоможуть тому, хто читає ці вірші та прозу подолати страх і відчай, відкинути всепоглинаючу ненависть і налаштуватися жити далі – на боці Добра і Світла. Автором ідеї збірки творів учасників студії «Зелена лампа», створеної понад 10 років тому при Всесвітньому клубі одеситів, став Євген Голубовський. Людина, яка, без перебільшення, є ангелом-охоронцем одеського літературного простору.

25 травня в Одесі відбулося підбиття підсумків щорічного муніципального літературного конкурсу імені К. Г. Паустовського. Конкурс проводився за п'ятьма номінаціями: «Проза», «Поезія», «Популяризація творчості К. Г. Паустовського», «Краєзнавство» та «Мариністика». На здобуття премії в 2022 році приймалися художні твори, що популяризують загальнолюдські моральні цінності, духовний розвиток особистості, любов до рідного краю, які опубліковані окремим виданням або у складі збірки, альманаху і видані в поточному або минулому роках. У кожній номінації

були представлені яскраві, цікаві роботи. Найкращі з них визначило компетентне журі. Нагородження переможців конкурсу відбулось в день народження К. Г. Паустовського – 31 травня в бібліотеці № 2, яка носить ім'я письменника.

Музеї. Пам'ятники. Охорона культурної спадщини

18 травня весь світ відзначає Міжнародний День музеїв. Для суспільства важко переоцінити роль музеїв. Саме тут зберігаються таємниці минулого і саме тут можливо відчутти живий подих історії. Це професійне свято хранителів загальнолюдської культури і національних цінностей було затверджене в 1977 році за рішенням Генеральної конференції Міжнародної ради музеїв. Зазвичай музеї Одеси у цей день проводили безліч цікавих заходів. Однак цьогоріч Україна відзначає День музеїв в умовах війни, внаслідок чого майже всі експонати з виставкових залів переміщено до фондосховищ. Ворог руйнує музеї, пам'ятки архітектури та культурну спадщину. Проте працівники музеїв не опускають руки і працюють з вірою в Перемогу!

Одеса проводить безперервну роботу з підготовки екстреного включення історичного центру Одеси до Списку об'єктів всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Охоронні гарантії ЮНЕСКО дозволять захистити унікальну архітектуру Одеси. Рішення про прийняття до основного Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО ухвалюється колегіально, тому сьогодні Одесі важлива підтримка кожного з тих, хто голосує. Про це сказав мер Одеси Геннадій Труханов у рамках зустрічі з директоркою з питань Східної та Центральної Європи Центру ліберальної сучасності пані Марілуїзе Бек. «Минулий тиждень був для нас дуже продуктивним, ми провели низку зустрічей і вже практично закінчили підготовку необхідного пакету документів для включення Одеси до основного Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО», – сказав міський голова. Пані Марілуїзе Бек наголосила, що співпрацюватиме з робочою групою і надаватиме підтримку в міру можливості.

Національні культури

Обласний центр національних культур у м. Рені повідомив, що 21 травня в Котловинській філії КЗ ЦКіД відзначили День гагаузької культури. Благодійний концерт «Буджак їдизи з Україною в серці» був присвячений гагаузько-українській пісні. Ми добре знаємо, що культура нерозривно пов'язана з цілісністю нації. Якщо у військових своя зброя, то у нас, працівників культури – це пісня і слово, що підіймають бойовий дух і формують нашу ідентичність. Протягом нашого ліричного концерту кожен мав можливість долучитися до нашого мистецького фонду і посилено допомогти нашим військовим. Ми вдячні всім, хто підключився до нашої акції «Підтримка ЗСУ». Від наших вдячних глядачів Українська армія

отримала 7116 гривень. Ми висловлюємо велику подяку всім учасникам нашого концерту. Працівники Будинку культури разом з бібліотекарями в фойє оформили виставку «Гагаузька кімната» та виставку пам'яті народного умільця Н. Ф. Котляренко. Нас усіх об'єднують спільні інтереси та прагнення до національної єдності у складі єдиної незалежної нації України! Все буде Україна!

Образотворче мистецтво

2 травня Одеський будинок-музей Реріха відкрив виставку українського живопису. Це виставка майстрів із Чернігова Надії Мартиненко, Оксани Корнієнко та Володимира Наталушки. Музичний вступ до вернісажу забезпечила юна піаністка Марія Мойсеєнко, учениця 6-го класу ліцею імені Столярського, виконавши «Коломійку» Мирослава Скорика. На картинах учасників виставки зображено Західну Україну, Чернігів, Крим, Одеса. Усі художники – добрі друзі музею. Зі зрозумілих причин приїхати на виставку вони не змогли, але їхні професійні роботи будуть демонструватися у залах у найближчі два місяці. «Без краси наша душа не може розвиватися, – каже директорка музею Олена Петренко. – Велика відповідальність кожного художника, важливо, куди він веде глядача. Адже він, фактично, вихователь, займається просвітництвом. Ми йдемо за ним і хочемо зрозуміти, на що він звернув увагу на яку барвисту область, що його вразило, з якої точки він відтворив побачене. Краса – основа світобудови, ми знаходимо її в природі, де немає нічого потворного. Таким створив світ Творець, а неподобство ми бачимо лише там, де людина руйнує, знищує дерева, псує ландшафт. Мабуть, ми не вміємо бути вдячними, дбайливими господарями цього чудового світу».

06 травня в Одесі відкрилась виставка української воєнної фотографії «Пліч-о-пліч». Виставка представляє фотографії з різних куточків України: Житомира, Івано-Франківська, Києва та області, Луцька, Львова, Одеси, Ужгорода, Харкова, Чернігова, пунктів пропуску на українському кордоні з ЄС. Експозиція розміщена на 5 локаціях: парканах Державного архіву Одеської області (вул. Жуковського, 18), Одеського заводу шампанських вин (Центр сучасної культури та мистецтва «Шампанка», Французький бульвар, 36), альтанці в Міському саду, майданчику навпроти Карантинної аркади в парку ім. Т. Шевченка та Строганівському мосту (вул. Грецька). Організатори проекту – центр сучасної культури та мистецтва «Шампанка», ГО Інститут розвитку Одеси у партнерстві з Odesa Photo Days Festival за підтримки меценатської спільноти «Амбасадори культури» та банку «Восток». «Свідчити війну болісно і виснажливо. Щодня ми переглядаємо десятки фотографій, на яких бачимо рідні міста зруйнованими, а своїх співгромадян – позбавленими будинків, пораненими, закатованими. Така реальність, яку ніхто з нас не вибирав і в якій ми всі вимушено опинилися. Не приховувати погляд здається все більш тяжким випробуванням. І все ж таки в цей момент

особливо важлива роль військових фотографів. Піддаючи своє життя на небезпеку, вони вирушають ближче до лінії зіткнення, евакуаційних маршрутів і місць скоєння військових злочинів, щоб документувати правду і доносити її до світу. Вони ж працюють у тилах, розповідають історії людей, які залишили свої будинки, фіксують працю волонтерів та зміни, які зазнають наших міст», – розповіли організатори.

7 травня Всесвітній клуб одеситів показав гострі малюнки про війну в Україні. Будь-яка війна викликає у карикатуристів помітний сплеск дотепності, і нинішня не виняток. До 19 травня у Всесвітньому клубі одеситів (Маразлієвська, 7) працює міжнародна виставка карикатур на тему «Російський військовий корабель, йди нах*й!». Ініціатор та організатор цієї експозиції – Ротарі-клуб «Одеса-Рішельє» спільно зі Всесвітнім клубом одеситів, Клубом одеських карикатуристів та Гільдією власкорів Одеси. Участь у цій творчій акції взяли 39 художників з України, Ізраїлю, Польщі, Греції, Німеччини, Білорусії, Румунії, Росії, Індії, Швеції, Нідерландів, США, Франції, Австрії, які загалом представили 193 роботи. У ході виставки планується організувати збір благодійних внесків на допомогу ЗСУ. Подібні виставки зі збором коштів для придбання бронжилетів для воїнів одеської територіальної оборони планує організувати і Всесвітній клуб одеситів у своїх зарубіжних філіях. А коли виставка закриється, сотня найкращих робіт буде опублікована в каталозі. Віктор Джевага, голова Клубу одеських карикатуристів, представив на конкурс чотири роботи, зокрема про войовничу українську Ассоль, до якої на червоних вітрилах не під'їдеш. Григорій Барац, директор Всесвітнього клубу одеситів, з великою натхненням підійшов до організації виставки – на вернісажі в повному розумінні слова не було де яблуку впасти.

11 травня волонтерський центр «Експедиція», що розташований у приміщенні «Перона № 7» (Олександрівський проспект, 16), оголосив про старт проекту NFT ART Ukraine. Керівники проекту Леон Константинов та Андрій Кривошеєв відзначають: створено спеціальний ресурс, за допомогою якого автори художніх робіт (фотографії, живопис, ілюстрації, колажі, музика тощо) можуть виставити на продаж копії своїх творів у форматі NFT-токенів. Половина від суми, вирученої за роботу, перераховуватиметься українським організаціям, які допомагають Збройним Силам України, решту коштів буде передано автору, причому розрахунок можливий як у криптовалюти, так і у гривнях. Як уточнюють організатори, такий продаж не позбавляє автора можливості демонструвати свої роботи на виставці. Цифрову копію роботи зроблять після отримання заявки – сьогодні це, мабуть, єдиний ресурс, який передбачає зворотний зв'язок із художником.

19 травня в одному із виставкових залів чеської столиці – галереї Písecká brána – відкрилася виставка-продаж робіт українських фотохудожників. Благодійна акція збору коштів для наших біженців організована чеською федерацією фотомистецтв та Garik Avanesian.

Європейські поціновувачі фотомистецтва вперше змогли побачити роботи українців, зібрані в одному місці та в один час, Європа має більше знати про українську культуру та звичаї нашої країни. Одеський фотограф Зорян Ліщинський упевнений, що організаторам вдасться зібрати добрі гроші за продаж робіт наших фотохудожників: «Сотні тисяч наших співвітчизників стали біженцями, опинившись за межами України. Сподіваюся, що зібрані кошти допоможуть їм протриматись. На виставці представлені роботи багатьох жанрів, вони розкажуть європейцям не лише про нашу країну, природу та культуру, а й про те, як ми бачимо світ, співчуваємо та переживаємо». Виставка триватиме до 5 червня.

До 19 травня у Всесвітньому клубі одеситів (Маразлієвська, 7) працює благодійна виставка відомого одеського фотохудожника Олександра Синельникова. Позитивні жанрові замальовки, міські пейзажі здатні прикрасити будь-який інтер'єр. Будь-яку роботу з виставки можна придбати за символічну суму 100 гривень. Якщо робота вже знайшла господаря, автор роздрукує ще один екземпляр. Усі кошти, отримані від продажу робіт, передадуть загонам територіальної оборони Одеси, а також пораненим бійцям ЗСУ, які лікуються у міських лікарнях. Вже перші години роботи виставки було продано 80 знімків, зроблених за останні десять років.

Одеські «Діалоги» продають живопис та влаштовують концерти на користь армії: виріє життя у творчому просторі «Діалоги» (Соборна площа, 2). За день тут проходить не один культурний захід, і при цьому збираються кошти для Збройних сил України. Так, у «Діалогах» відбувся аукціон живопису, графіки, художньої фотографії, а також ляльок «Україна – це ми» на підтримку морської піхоти, що охороняє та захищає узбережжя Чорного моря Одеси та Одеської області. З усієї України митці надіслали до Одеси свої роботи для підтримки військових. Асоціація жінок України «ДІЯ» в особі Наталії Делієвої та її соратниць взяла найактивнішу участь в аукціонних торгах, було придбано роботи, багато з яких згодом прикрасять лікарні та навчальні заклади Одеського регіону.

Одеською міською радою було оголошено конкурс дитячого малюнка «ВСЕ БУДЕ УКРАЇНА». На конкурс приймаються малюнки дітей, які бачили війну на власні очі, або які відчували її жахливе дихання та боялися за життя своїх близьких, або знають про неї лише з теленовин і від батьків. На численні прохання Департамент Одеської міської ради повідомляє про продовження до 20 травня 2022 року прийому робіт на конкурс дитячого малюнка «ВСЕ БУДЕ УКРАЇНА». Підбиття підсумків конкурсу буде проведено напередодні Міжнародного дня захисту дітей. Кожна дитина-учасник виставки – вже ПЕРЕМОЖЕЦЬ і отримає приз.

Виставка під назвою «Кружева времени» працює до 28 травня у творчому просторі «Діалоги» (Соборна площа, 2). Все двадцятье століття одеські жінки створювали ці «Кружева времени». Є килимки та вишиті картини, яким вже більше ста років, трохи «молодші» диванні подушечки,

абажури, серветки, скатертини, комірці, в'язані гачком підсклянники. Господиня «Діалогів» Олена Велика розповіла, що ідея виставки народилася ще до війни, а тепер ось який нюанс: деякі роботи можна придбати, а кошти будуть перераховані на придбання тактичних аптечок для ЗСУ. Ця виставка – про жінок, їхні золоті руки, які є продовженням серця. Вишиваючи серветку в техніці рішельє або вив'язуючи гачком біле павутиння скатертини, жінка наповнює свій будинок доброю енергією, програмує сімейне життя лише на позитив!

Художники за мир: одеська галерея влаштувала мобільну виставку, яка вирушить до Італії. Галерея «Ніка» відкрила виставку, покликану допомогти сім'ям та дітям загиблих художників, а також підтримати майстрів мистецтва, які втратили житло чи дохід, що залишилися без засобів для існування. Організатором виставки «Художники за мир» став благодійний фонд Art Rukh Ukraine – міжнародна гуманітарна ініціатива, спрямована на підтримку творчості та життя українських митців та діячів культури, котрі опинилися у складних умовах під час війни.

Театрально-концертне життя

8 травня у залі Всесвітнього клубу одеситів звучав джаз – тут відбувся благодійний концерт, кошти від проведення якого, як і добровільні пожертвування з-за кордону, пішли на допомогу територіальній обороні Одеси. Музика Vadim Bessarab trio поєднує в собі академізм та вишуканість, етнічні настрої та властиву європейському джазу споглядальність. На благодійному концерті виступили Вадим Бессараб (рояль), Максим Кондратьєв (контрабас) та Яків Тарунцов (ударні). А представляла джазменів залу музикознавець Олена Шевченко. Нагадуємо, що фоном та декорацією для всіх благодійних заходів у клубі зараз є міжнародна виставка антивоєнної карикатури, авторами якої стали художники з України, Ізраїлю, Польщі, Греції, Німеччини, Білорусії, Румунії, Росії, Індії, Швеції, Нідерландів, США, Франції, Австрії.

10 травня будинок-музей Реріха розповів про чудового оркестранта. Говорячи про музикантів, посвячуючи їм книги, неможливо обійтися без концертної програми. Концертом виявилася і презентація книги «Спогади про батька» (видавництво «Астропринт»), а загалом вечір носив назву «Він народився з музикою в душі». Концерт відбувся в Одеському Будинку-музеї імені М. К. Реріха, та й саме видання в умовах воєнного часу стало можливим завдяки ініціативі та підтримці директора музею Олени Петренко. Йшлося про музиканта, якого ще багато хто в місті пам'ятають, про Лева Самойловича Розена (1908-1980), відомого одеського виконавця та педагога. Автором книги стала його донька, найвідоміший в місті лектор-музикознавець, заслужений працівник культури України Ганна Розен. Презентацію прикрасив живий виступ піаністки Тетяни Кравченко, скрипальки Наталії Литвинової та альтистки Гі Комарової, які виконали твори Юрія

Поволоцького та Михайла Броннера. Оскільки Лев Самойлович чудово грав і на акордеоні, Ганні Львівні хотілося включити до програми виступ акордеоніста. Але виявилось, що нікого з академічних акордеоністів, зокрема й студентів, зараз в Одесі немає. І тоді вона вирішила обрати номер у записі – це виявилася п'єса «Праздник на Молдаванке» одеського композитора, професора Одеської національної музичної академії імені О. В. Нежданової Віктора Власова, великого друга родини Розенів. На щастя, у сьогоднішньому складі оркестру, який отримав високий статус Національного та очолюваного народним артистом України Хобартом Ерлом, грають чудові музиканти, котрі були колегами Льва Розена. Вони й досі зберігають у душі теплі спогади про людину, яка не вписувалась у звичне коло уявлень. Щось у батькові було незвичайне, що іноді викликало в уяві риси Дон Кіхота... Він був музикантом із душею дитини, таким і залишився для всіх, хто його знав.

10 травня – день народження Одеського театру юного глядача імені Юрія Олеші! В далекому 1930 році в Одесі почав свою роботу Одеський театр для дітей. Це було 10 травня, в такий же чудовий весняний день, як і сьогодні. Після Другої світової війни театр, який вже називався Одеський театр юного глядача, першим відкрився після звільнення Одеси в квітні 1944 року. Й зараз театр, Одеський театр юного глядача імені Юрія Олеші, – на мистецькому фронті нинішньої війни. Актори читають глядачам вірші та казки в режимі онлайн, читають на «Відкритих читках онлайн» сучасні п'єси про війну та любов до життя. «Ми дуже любимо наших глядачів, та з нетерпінням чекаємо зустрічі наяву якомога скоріше. Ми змінюємося разом з нашою країною в часи війни. Але найголовніше – ми не здаємося перед обставинами. Ми віримо в Перемогу світла над темрявою. Наша трупка зараз – невелика, але міцна. Наші актори – найкращі! Наші плани – безмежні! Ніяка війна не завадить нам творити. З днем народження, наш рідний, наш улюблений театр!» – так спілкується колектив театру з глядачами.

10 травня військовослужбовці 122-ї бригади територіальної оборони Одеси записали пісню «Грай». Як повідомляють у прес-службі 122 бригади ТрО, пісню написав солдат ТрО, музикант Олександр Решетар. Продюсером пісні та кліпу став інший доброволець, старший сержант Володимир Нагорний, у мирному житті – продюсер та режисер повнометражного кіно. За тиждень було зроблено студійний запис та обробку пісні. До процесу підключився відомий одеський звукорежисер та музикант Сергій Дмитрієв, а композитор із Миколаєва Слава Трибуховський попрацював над аранжуванням. У музичному треку також з'являється жіночий голос завдяки участі одеської джаз-співачки Діани Власенко. Знімальна група об'їхала 12 локацій, де розташовувалися підрозділи ТрО та провела зйомки кліпу.

14 травня Одеський оркестр порадував меломанів «Одой несокрушимости». Незважаючи на те, що в Одеській філармонії концерти зараз не проводяться, виступ Національного Одеського філармонічного оркестру (художній керівник та головний диригент — народний артист

України Хобарт Ерл) відбувся у Римо-католицькому Соборі Успіння Пресвятої Діви Марії. Різноманітну програму, об'єднану назвою «Ода несокрушимости», було виконано для слухачів абсолютно безкоштовно.

14 травня Одеська національна опера висадила мистецький десант в місті Южний, аби подарувати живильну силу музики тим, хто нині потребує цього найбільше – військовослужбовцям Збройних Сил України. Командування військової частини висловило щире подяку Одеській національній опері в особі генеральної директорки-художньої керівниці театру Надії Бабіч за свято музики в такий важкий для України час. Під орудою заслуженого артиста України, диригента Ігоря Чернецького, натхненно дарували свою творчість талановиті солісти опери: Марина Наймитенко, Богдан Панченко та Павло Смирнов у супроводі віртуозів Камерного оркестру Одеської національної опери. Дякуємо Збройним Силам України за мирне небо і можливість продовжувати творити!

14 травня в Одеському академічному українському музично-драматичному театрі ім. В. Василька повідомили, що тільки вчора відбулося перше читання п'єси, а сьогодні вже репетиція з реквізитом! Актори розпочали роботу над виставою «Тестостерон» Анжея Сарамоновича, яку критики назвали першою «гормональною» польською комедією! Чи може бути вистава без жіночої ролі? А весілля без нареченої? А от без бійки, якщо за весільним столом зібралося 7 чоловіків віком від 29 до 54 років, ніяк не обійтись! Про що ж базикають чоловіки? Звісно ж, про особливості взаємин з жінками, чоловічі секрети й свої правила виживання в цьому жорстокому світі. Режисер-постановник – заслужений діяч мистецтв України Павло Івлюшкін. Сценографія та костюми Юлії Зауличної. Керівник проекту – головний режисер театру Максим Голенко. Актори: Дмитро Усов, Єгор Карельський, Давид Дудудчава, Денис Григорул, Вадим Головко, Павло Примак, Юрій Оноприйко, Анатолій Головань, Михайло Грицик.

15 травня утретє у Всесвітньому клубі одеситів відбувся благодійний концерт солістів Одеського національного академічного театру опери та балету під назвою «3 любов'ю до України». Цього разу директор ВКО Георгій Барац передав територіальній обороні Одеси п'ять бронежилетів, придбаних за пожертвування. Заступник командира одеської бригади територіальної оборони полковник Олексій Рудаков подякував клубу та закликав присутніх у залі не втрачати оптимізму. Програма концерту складалася із вокальної та інструментальної української музики. Заслужений артист України Владислав Горай змусив слухачів плакати, виконавши найпопулярнішу пісню Володимира Верменича «Чорнобривці», Юлія Терещук порадувала піснею Наталки з опери Миколи Лисенка «Наталка Полтавка». Наприкінці вечора клуб обдарував своїми новими виданнями директора театру Надію Бабіч, головного диригента В'ячеслава Чорнухо-Волича та заступника директора ОНАТОБ Людмилу Сергійчук. Поки в будівлі опери вистав немає, артисти виступають на виїзді, і клуб одеситів став для них улюбленим майданчиком.

21 травня в Одеській національній опері відбулася онлайн-прем'єра концерту з нагоди Дня Європи. Під орудою головного диригента Одеської національної опери В'ячеслава Чернухо-Воліча та диригента Ігоря Чернецького в концертному виконанні глядачу представили номери з найпопулярніших оперних та балетних вистав європейських та українських композиторів. Онлайн-концерт до Дня Європи був чудовою нагодою з приємністю провести суботній вечір і знову побачити на сцені улюблених солістів, оркестр та хор Одеської національної опери.

Одеський театр юного глядача ім. Ю. Олеші запросив глядачів долучитись до нового проєкта – «Рідкі українські слова». Ми всі зараз маємо вдосконалювати нашу українську мову. Актори кожен день працювали над скоромовками, віршами, текстами п'єс. Вони пропонували своїм глядачам теж поліпшувати свою українську, – за допомогою пізнавальних відео. Актори театру дуже творчі, чудові, креативні та натхненні і небайдужі, а головне – люблять свій театр, свою країну і свою чарівну мову!!! Колектив театру сподівається, що всім було дуже цікаво та пізнавально побачити такі відео про "рідкі" українські слова.

Одеський театр юного глядача ім. Ю. Олеші продовжує проєкт «Українські казки – для всієї родини». Для цього надаються посилання в мережі інтернет на сторінку, на якій відбувається прямий ефір. В прямому ефірі глядачі спілкувалися з акторами, та мали можливість замовити казку на наступний раз! Актори розглянули всі пропозиції та побажання!

Війна внесла свої корективи у звичне життя українських дітей. Багато з них змушені були тимчасово покинути свої домівки і переїхати в безпечніші області України та за кордон. Серед дітей, які виїхали, чимало і юних одеситів – яскравих, талановитих та обдарованих. Вони сумують за рідним містом, прагнуть повернутися додому, зростати в мирній квітучій Україні і прославляти її своєю творчістю. Серед них – вихованка Мистецької школи № 3 м. Одеси Каріна Кардаш. Нещодавно Каріна взяла участь у благодійному концерті «Я хочу додому», який відбувся у Празі (Чехія). Юна одеситка виконала пісню «Я люблю мою країну – Україну». Мета концерту – привернути увагу міжнародної спільноти до проблем українських дітей, вимушених через війну покинути рідні домівки. Каріна Кардаш – лауреатка VI Національної премії «Діти – гордість України», а також рекордсменка України з найбільшої кількості проведених та офіційно-підтверджених благодійних, конкурсно-фестивальних та концертних виступів, за що відзначена сертифікатом Національного реєстру рекордів України.

В умовах воєнного часу Театр юного глядача імені Юрія Олеші не запрошує публіку на спектаклі, проте проводить відкриті читання окремих п'єс із наступним відеозаписом. ТЮГ показав читання п'єси «Листи до Севільї» київського драматурга Ольги Анненків. Нагадаємо, що рік тому на цій же сцені відбулася прем'єра футуристичної драми «Present Perfect», написаної тим самим автором. А зараз глядач виявляється не в страшному

2073 році, а в Іспанії, що переживає військові зіткнення 1937-го. Режисером читання стала заслужена артистка України Оксана Бурлай-Пітерова, а якщо буде створена повноцінна постановка, знадобиться участь хореографа (головна героїня танцює фламенко та й у всіх інших особлива, чітка пластика). Артистам дуже хочеться і втілити задуми нових вистав, і відновити репертуарні спектаклі на основній сцені та в літньому дворіку. Але для цього потрібно, щоб настав мир.

Одеський національний академічний театр опери та балету та музиканти знаних оркестрів Європи запросили долучитись до благодійної мистецької акції «WePlay4Ukraine». Акція відбулась в рамках проекту Міністерства культури та інформаційної політики України, Державного агентства України з питань мистецтв та мистецької освіти та партнерів «Ukraine Now and Forever». Мистецька акція «WePlay4Ukraine» мала на меті об'єднати музикантів знаних оркестрів світу в спільному виконанні Гімну Європи та Державного Гімну України та підтримати українську культуру та Україну в руйнівні часи війни. Усі кошти, отримані від монетизації проекту, будуть спрямовані на благодійний рахунок Фонду відновлення культури Міністерства культури та інформаційної політики України.

Фестивалі. Конкурси. Свята

19 травня у День вишиванки в Одесі цього року проходить не так, як завжди. Традиційні у цей день марш у вишиванках, вишиванковий ланцюг та галасливий «Вишиванковий фестиваль» через війну вирішили не проводити. Але одесити не були б одеситами, якби не вигадали інший цікавий захід. Волонтери одеського «Гончаренко центру» вирішили навчити мешканців та гостей нашого міста вишивати візерунки на українській сорочці та спільними зусиллями створити вишиванку зразка 2022 року. Озброївшись голкою та різнокольоровими нитками, вони пропонували одеситам спробувати себе у рукоділлі. Волонтери підходили лише до тих одеситів, які вже були у вишиванках та пропонували зробити кілька стібків. Виявилося, що ніхто з них раніше не займався вишивкою, однак такий майстер-клас виявився всім до душі. «Сьогодні справжнє українське свято, воно важливе у духовному розумінні і нагадує, що ми українці, – наголосила волонтер Сабіна Нікітенко. – Ми попросили одеситів спільними зусиллями зробити одну вишиванку, ніхто нам не відмовив, це говорить про нашу єдність та доводить, що Одеса – це Україна».

19 травня у Всеукраїнський день вишиванки у Преображенському парку Одеси відбувся концерт творчого колективу Будинку офіцерів. Концерт відбувся в рамках військово-патріотичної акції «Підтримай своїх». Мета акції – підтримка Збройних сил України та морального духу населення. Такі концерти планується проводити і надалі двічі на тиждень на різних локаціях Одеси та області. Так, наступний концерт пройде в парку ім. Т. Г. Шевченка в суботу, 21 травня, о 12:00 на сцені «Ракушка». Заходи проходять за сприяння

Департаменту культури та туризму Одеської міської ради та КП «Парки Одеси».

Раніше повідомлялося, що Восьмий міжнародний музичний фестиваль Odessa Classics проходитиме в Естонії, столиці Таллінні, Тарту і в Центрі Арво Пярта в Лауласмаа. Це не все: президент фестивалю народний артист України Олексій Ботвінов повідомив, що одразу після цього Греція також стане місцем проведення музичного форуму. З 09 по 13 червня 2022 року у Салоніках відбудеться провідна культурна подія в галузі класичної музики – Міжнародний музичний фестиваль Odessa Classics, організований за участю державної консерваторії міста Салоніки. Рішення міністра культури та спорту про фінансування державної консерваторії міста Салоніки з метою організації фестивалю є доказом культурної солідарності Греції з українським народом і особливо з містом Одеса, пов'язаним глибоким історичним корінням з Грецією. Засновник і художній керівник Міжнародного музичного фестивалю Odessa Classics Олексій Ботвінов зазначає: «Історичне співвідношення підтримки Одесою визвольної боротьби греків два сторіччя тому з сьогодішньою пропозицією повернути цю гостинність нашому страждучому народу є одним з найбільш зворушливих та змістовних культурних актів». Перша частина фестивальных заходів Odessa Classics пройде в Естонії з 31 травня до 04 червня, а потім відбудуться концерти в Салоніках з 09 по 13 червня. Деталі цієї програми будуть оголошені найближчим часом.

21 травня Обласний центр національних культур у м. Рені провів X Міжнародний фестиваль «Бессарабія – наша оселя» до Дня Європи в Україні у дистанційному форматі.

ХРОНІКА культурного життя Одещини [Текст] : інформ. огляд за матеріалами преси, Інтернету та неопублік. док. / Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського, Від. інформації з питань культури, мистецтва та зв'язків з громадськістю ; [підгот. та комп'ют. набір О. Л. Попова ; ред. О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. Л. Попова]. – Одеса, 2022. –

Вип. 5 (травень 2022). – 2022. – 16 с. ; 15x21. – 10 прим.: б. ц.

© ОУНБ. Зам. № 34 від 16.06.2022 р. Тираж 10 прим.